

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

Л.Б.ГОНЧАРОВ
АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ
ИНСТИТУТЫ

КАЗАХСКИЙ
АВТОМОБИЛЬНО-
ДОРОЖНЫЙ ИНСТИТУТ
им. Л.Б.ГОНЧАРОВА

Экономика кафедрасы

"Бекітемін"
Л.Б.Гончаров атындағы ҚазАЖИ
ҒК төрағасы
т.ғ.д., профессор
Кабашев Р. А.
2022 ж.

ЕРЕЖЕ

**жазу, ресімдеу және қорғау рәсімі бойынша
магистрлік диссертация / жоба**

7М041 дайындау бағыты бойынша - "Бизнес және басқару"
ББ 7М04101 - "Экономика"

Алматы, 2022

Құрастырушылар: э. ғ.к., профессор Калгулова р. Ж.
аға оқытушы., магистр, Айыпова Т. А.

"Экономика" кафедрасының отырысында қаралды

"17" 10.2022 ж. № 4 хаттама

Менгерушісі.кафедра Калгулова Р.Ж.

ОӘК мақұлданды

"18" 10 2022 ж. № 3 хаттама

АДФ деканы, т ғ.к., профессор Мурзахметова У.А.

МАЗМҰНЫ

1. Дайындау, жазу тәртібі туралы жалпы ережелер және магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау	4
2. Магистрлік диссертацияны / жобаны орындаудың мақсаты мен негізгі міндеттері	5
3. Магистрлік диссертация / жоба тақырыбын таңдау	6
4. Магистрлік диссертацияның / Жобаның құрылымы	7
5. Магистрлік диссертацияны / жобаны дайындау және ұсыну тәртібі	9
6. Магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау рәсімі	11
7. Магистрлік диссертацияны / жобаны ресімдеуге қойылатын негізгі талаптар	13
Қосымшалар	17

1. Магистрлік диссертацияны / жобаны дайындау, жазу және қорғау тәртібі туралы жалпы ережелер

Осы "Ереже" ҚазАЖИ оқу-әдістемелік кеңесінің отырысында мақұлданған "магистрлік диссертацияларды/жобаларды орындау жөніндегі Ереже" негізінде әзірленді.

"Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығына сәйкес (23.07.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен):

- магистранттың бітіру жұмысы магистранттың кәсіби біліктілік деңгейін, алған білімдерінің, іскерліктерінің, дағдылары мен құзыреттерінің жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптарына сәйкестігін айқындайды.

- магистрлік диссертация-ғылымның қазіргі теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделген таңдалған мамандық саласындағы өзекті мәселенің теориялық және/немесе практикалық әзірлемелерін қамтитын дербес ғылыми зерттеу болып табылатын ғылыми-педагогикалық магистратура магистрантының бітіру жұмысы.

- магистрлік жоба-таңдалған мамандықтың өзекті мәселесінің қолданбалы мәселесін шешуге мүмкіндік беретін теориялық және/немесе эксперименттік нәтижелерді қамтитын дербес зерттеу болып табылатын бейінді магистратура магистрантының бітіру біліктілік жұмысы.

Магистрлік диссертациялардың / жобалардың тақырыбын бітіруші кафедра әзірлейді, университеттің Ғылыми кеңесінің отырысында қаралады және бекітіледі. Магистрлік диссертациялардың / жобалардың тақырыбы магистранттың оқу барысында орындайтын ғылыми-зерттеу, эксперименттік-зерттеу жұмысының логикалық аяқталуы және ғылымның қазіргі жағдайы мен даму перспективаларына сәйкес келуі тиіс.

Магистранттарға магистрлік диссертация / жоба тақырыбын теориялық дайындығы мен ғылыми-практикалық мүдделерін ескере отырып, ұсынылған тақырыптар тізімінен өз бетінше таңдау құқығы беріледі. Магистрант өндірістік қажеттілікке, ғылыми қызығушылықтарға, кәсіби дағдыларға сәйкес магистрлік диссертацияны / жобаны орындау үшін өз тақырыбын ұсына алады.

Магистрлік диссертацияның / жобаның негіздемесі мен құрылымы бар тақырыбы, магистрлік диссертацияны / жобаны орындау жоспары, диссертация / жоба бойынша жұмысты аяқтау мерзімдерін көрсете отырып, ғылыми жарияланымдар немесе конференцияларға қатысу жоспары магистранттың жеке жұмыс жоспарында көрсетіледі.

Қабылданғаннан кейін екі ай ішінде әрбір магистрантқа магистрлік диссертацияны / жобаны басқару үшін ғылым докторы немесе кандидаты ғылыми дәрежесі бар немесе PhD академиялық дәрежесі бар, ғылымның осы саласында ғылыми зерттеулермен белсенді айналысатын ғылыми жетекші тағайындалады. Қажет болған жағдайда ғылымның аралас салалары бойынша ғылыми кеңесшілер тағайындалуы мүмкін. Магистранттың ғылыми жетекшісі мен зерттеу тақырыбы университет ректорының бұйрығымен бекітіледі.

Магистрлік диссертацияның / жобаның негізгі нәтижелері ғылыми-практикалық конференцияда кемінде бір басылымда және/немесе бір сөйлеуде ұсынылуы тиіс.

Магистрлік диссертацияны / жобаны дайындауды және қорғауды ұйымдастыру бойынша жалпы жұмысты басшы және бітіруші кафедра жүзеге асырады.

Магистрлік диссертацияны / жобаны дайындау және жазу барысында автор келесі принциптерге сүйенуі керек:

- зерттелетін мәселенің өзектілігін ғылыми негіздеу;
- ғылыми әдістерді пайдалана отырып, тиісті зерттеу объектісінде қойылған зерттеу мақсаты мен міндеттерін шешу;

- зерттелетін тақырып бойынша теориялық материалды логикалық түрде баяндау және соңғы 3 жылдағы аналитикалық материалды талдау;

- шаруашылық жүргізуші субъектінің экономикалық қызметін жетілдіру бойынша сенімді және негізделген ұсыныстар мен ұсынымдар әзірлеу немесе зерттелетін пәннің даму перспективаларын анықтау;

- магистрлік диссертация / жоба қорытындысында негізгі тұжырымдар мен ұсыныстарды тұжырымдау.

Магистрлік диссертациядағы / жобадағы зерттеу объектісі өндірістік (бейіндік магистратурада) және зерттеу (ғылыми және педагогикалық магистратурада) практикадан өту базасына сәйкес келуі тиіс.

Аяқталған магистрлік диссертацияның / жобаның жалпы мазмұны келесі талаптарға сай болуы керек:

- теориялық немесе қолданбалы мәселені шешуге мүмкіндік беретін немесе нақты ғылыми бағыттарды дамытудағы жетістік болып табылатын жаңа ғылыми негізделген теориялық және (немесе) эксперименттік нәтижелерді қамтуға;

- магистрлік диссертация/ жоба қорғалатын мамандықтың (Мамандандудың) негізгі проблематикасына сәйкес келу;

- өзекті болу, ғылыми жаңалықты және практикалық маңыздылықты қамту;

- ғылым мен практиканың қазіргі заманғы теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделуге (ғылыми және педагогикалық магистратурада);

- ғылымның, техниканың және өндірістің қазіргі заманғы жетістіктеріне негізделуге және нақты практикалық ұсыныстарды, кешенді, функционаларалық сипаттағы (бейіндік магистратурада) басқару міндеттерін дербес шешуді қамтуға;

- компьютерлік технологияларды қолдана отырып, деректерді өңдеу мен түсіндірудің заманауи әдістеріне негізделу;

- ғылыми зерттеулердің заманауи әдістерін және озық ақпараттық технологияларды пайдалана отырып орындалады;

- негізгі қорғалатын ережелер бойынша ғылыми-зерттеу / эксперименттік-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерін қамтуға;

- тиісті білім саласындағы озық халықаралық тәжірибеге негізделу.

2. Магистрлік диссертацияны/ жобаны орындаудың мақсаты мен негізгі міндеттері

Магистрлік диссертация / жоба-магистранттың белгілі бір пәндік-Кәсіптік саладағы дербес зерттеу нәтижелерін белгіленген нысан бойынша жинақтауды білдіретін жеке жазбаша зерттеу жұмысы.

Магистрлік диссертация / жоба магистранттарға іс жүзінде алған білімдері мен дағдыларын қолдануға мүмкіндік береді. Ол кез-келген заманауи, маңызды өзекті мәселеге арналуы мүмкін. Бітіру жұмысы кешенді кросс-функционалды талдауды және өзекті мәселені шешуді қарастырады. Бұл жұмыс магистранттың компанияның (немесе саланың) проблемасын анықтау және тұжырымдау, зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу, нәтижелерді алу, оларды дәлелдеу, сондай-ақ компанияның (саланың) нақты проблемасын еңсеру жөніндегі ұсынымдарды негіздеу қабілеттерін көрсетуге арналған.

Қорғау процесінде магистранттар зерттеудің қойылған мақсатын нақты тұжырымдай білуі, әдістерді сипаттай білуі және алынған нәтижелерді баяндай білуі, өз баяндамаларын иллюстрациялық материалдармен сүйемелдеуі тиіс.

Магистрлік диссертацияның / жобаның негізгі мақсаты магистранттың экономикалық теорияны практикада қолдану саласындағы білім деңгейі мен әлеуетті мүмкіндіктерін, сондай-ақ оның өзекті міндеттерді шешуге бағытталған зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру мен жүргізудегі қабілеттерін анықтау болып табылады.

Осы мақсатқа жету жолында принципті сипаттағы төмендегі міндеттерді шешу қажет:

- библиография құрастыру, таңдалған тақырып бойынша әдеби дереккөздерді зерттеу және ғылыми жалпылау;

- зерттелетін мәселе бойынша динамика мен құрылымдық өзгерістерді сипаттайтын нақты, статистикалық және бастапқы материалдарды жинау, өңдеу, талдау және синтездеу;

- перспективада зерттелетін объектінің даму тиімділігін болжау және бағалау үшін экономикалық-математикалық, статистикалық әдістерді пайдаланудың мүмкіндіктері мен әдістерін анықтау;

- магистрлік диссертация / жоба тақырыбын таңдаудың негізгі мотиві болған мәселелерді ұтымды шешуге мүмкіндік беретін тұжырымдарды, ұсыныстар мен ұсыныстарды ғылыми дәлелдеу;

- магистрлік диссертацияның / жобаның негізгі нәтижелері ғылыми-педагогикалық бағыт үшін кемінде 2 басылымда, дайындықтың бейіндік бағыты үшін кемінде 1-ші басылымда ұсынылуы тиіс.

Диссертацияны / жобаны дайындау кезінде магистрант:

- мамандандыру бойынша теориялық білім мен практикалық дағдыларды жүйелейді, бекітеді және кеңейтеді және оларды нақты ғылыми міндеттерді шешуде қолданады;

- өз бетінше жұмыс жүргізу дағдыларын дамытады және диссертацияда / жобада әзірленетін мәселелер мен мәселелерді шешуде зерттеу және эксперимент жүргізу әдістемесін меңгереді;

- идеяларды өз бетінше пысықтау және оларды жан-жақты негіздеу, жүйелі талдау, нақты деректерді пысықтау, оларды жалпылау және өз идеяларын нақты, стандартты және айқын түрде таныстыру дағдыларын меңгереді.

3. Магистрлік диссертация/ жобалар тақырыбын таңдау

Магистрлік диссертациялардың / жобалардың тақырыбы өзекті болуы, қазіргі жағдайы мен даму перспективаларына сәйкес келуі, магистранттарды даярлау мамандығы мен бейініне сәйкес келуі тиіс. Магистрлік диссертациялар / жобалар тақырыптарының жалпы тізбесі жыл сайын кемінде 30% - ға жаңартылады.

Магистрлік диссертациялардың / жобалардың тақырыбы мектептер/факультеттер кеңестерінің отырысында қаралады және мақұлданады, университеттің Ғылыми кеңесінде бекітіледі.

Магистрантқа бекітілген тақырыптан магистрлік диссертация / жоба тақырыбын таңдау мүмкіндігі, сондай-ақ бекітілген тақырыпта қамтылмаған тақырыпта магистрлік диссертация / жобаны орындау мүмкіндігі беріледі. Бұл жағдайда магистрант бітіруші кафедраға өзі ұсынған тақырыпты әзірлеудің орындылығы туралы толық негіздеме немесе тапсырыс берілген тақырыпты орындау үшін үшінші тарап ұйымының хатын ұсынуы керек.

Магистрлік диссертация / жоба тақырыбы магистрантқа бірінші курстың басында оның жеке жазбаша өтініші (А қосымшасы) бойынша бекітіледі және кафедраның ұсынысы бойынша университет ректорының бұйрығымен қабылданғаннан кейін 2 айдан кешіктірілмей бекітіледі.

Ғылыми-педагогикалық магистратурадағы зерттеу практикасын немесе бейіндік магистратурадағы өндірістік практиканы аяқтағаннан кейін магистрлік диссертация / жоба тақырыбы қажет болған жағдайда бітіруші кафедраның ұсынысы бойынша өзгертілуі, нақтылануы, түзетілуі мүмкін.

4. Магистрлік диссертацияның / Жобаның құрылымы

Магистрлік диссертацияның / жобаның оңтайлы көлемі, әдетте, қосымшаларды есепке алмағанда 80-100 бетті құрауы тиіс (магистрлік жоба үшін кемінде 70 бет және магистрлік диссертация үшін кемінде 80 бет).

Магистрлік диссертацияны / жобаны ресімдеудің техникалық талаптары критерийлерге сәйкес келуі тиіс (7.Магистрлік диссертацияны / жобаны ресімдеуге қойылатын негізгі талаптар).

Магистрлік диссертация / жоба келесі міндетті құрылымдық элементтерден тұруы керек:

- титул парағы;
- мазмұны;
- Нормативтік сілтемелер,
- анықтамалар, белгілер және қысқартулар;
- кіріспе;
- диссертацияның/ жобаның негізгі бөлігі;
- қорытынды;
- пайдаланылған дереккөздердің тізімі;
- қосымшалар.

Титул парағы магистрлік диссертацияның/ жобаның бірінші беті болып табылады, онда ол туралы негізгі мәліметтер орналастырылады. Титулдық Парақ диссертация / жоба беттерінің жалпы нөмірленуіне енгізіледі, бірақ титулдық паракқа бет нөмірі қойылмайды (Б қосымшасы).

Магистрлік диссертацияның / жобаның мазмұны диссертацияның/ жобаның бөлімдері мен бөлімдерінің барлық негізгі тақырыптары мен бет нөмірлерін қамтиды. Магистрлік диссертация / жоба мәтіні бойынша бөлімдер мен кіші бөлімдердің атаулары мазмұнында көрсетілген атаулармен толық сәйкес келуі тиіс, бұл ретте бөлімдер мен кіші бөлімдердің атауларын қысқартуға жол берілмейді (В қосымшасы).

"Анықтамалар, белгілеулер және қысқартулар" құрылымдық элементі магистрлік диссертацияда / жобада қолданылатын экономикалық терминдерді нақтылау немесе белгілеу үшін қажетті анықтамаларды, белгілеулерді және қысқартуларды қамтиды. Анықтамалар тізімі "осы диссертацияда / жобада тиісті анықтамалары, белгілері мен қысқартулары бар келесі терминдер қолданылады" деген сөздерден басталады. Анықтамалардың, белгілеулердің және қысқартулардың жазбалары оларды магистрлік диссертация / жоба мәтінінде немесе қажетті транскрипциясы мен түсіндірмесі бар алфавиттік тәртіппен (2 беттен артық емес) келтіру тәртібімен келтіріледі.

Кіріспеде болуы керек (тақырыпты қою):

1) магистрлік диссертация / жоба тақырыбының өзектілігі;

2) ЗЕРТТЕУ МАҚСАТЫ;

3) зерттеу міндеттері;

4) зерттеу объектісі;

5) зерттеу пәні;

6) магистрлік диссертация / жоба жазудың теориялық және әдіснамалық негіздері мен практикалық базасы;

7) ғылыми жаңалығы және/немесе практикалық маңыздылығы, шешілетін ғылыми мәселенің қазіргі жай-күйін бағалау;

8) жұмысты апробациялау (жарияланған мақалаларды тізімдеу);

9) диссертацияның / Жобаның құрылымы.

Кіріспе сонымен қатар магистрлік диссертация / жоба бөлімдерінің қысқаша сипаттамасын қамтуы керек (кемінде 3 бет).

Магистрлік диссертацияның / жобаның негізгі бөлігі кіріспеде тұжырымдалған міндеттерге жауап беріп, жұмыс тақырыбын, шығармашылық идеясын дәйекті түрде ашуы керек. Жұмыстың негізгі бөлігі пайдаланылған зерттеу әдістерінің негіздемесін, есептеу әдістерін және әдетте Қолданбалы компьютерлік бағдарламаларды қолдана отырып орындалатын есептеулерді, жүргізілген эксперименттердің сипаттамасын, оларды талдау мен олар бойынша қорытындыларды, нұсқаларды техникалық-экономикалық салыстыруды және қажет болған жағдайда иллюстрациялармен, графиктермен, эскиздермен, диаграммалармен, схемалармен және т. б.

Магистрлік диссертацияның / жобаның негізгі бөлігі Кіші бөлімдерден тұратын 3 бөлімнен тұрады. Әр бөлім қорытындылармен аяқталуы керек. Магистрлік жобаның әрбір бөлімінде 3 кіші бөлім көзделеді, әрбір кіші бөлімнің көлемі кемінде 5-7 бетті құрауы тиіс. Магистрлік диссертацияның әр бөлімінде 3-4 кіші бөлім қарастырылған, әр кіші бөлімнің көлемі 9-10 беттен кем болмауы керек

1 бөлім. Зерттелетін мәселенің өзектілігін негіздеу.

Магистрант зерттелетін тақырып бойынша әдеби шолу негізінде мәселенің өзектілігінің негіздемесін ұсынуы, теориялық ережелердің пікірталас сипатын анықтауы және өзінің авторлық көзқарасын негіздей алуы керек. Магистрант белгілі бір саладағы теория мен практиканың дамуының негізгі тенденцияларын және олардың отандық және шетелдік ғылыми және оқу әдебиеттерінде көріну дәрежесін көрсетуі керек.

2 бөлім. Зерттеудің тікелей нәтижелері (нақты әдістерді қолдану).

Бөлімде зерттеу объектісінің сипаттамасы, зерттеу мәселесіне қатысты сала немесе зерттеу саласы туралы нақты материал бар. Магистрант әртүрлі ғылыми әдістер мен заманауи ақпараттық технологияларды қолдана отырып, белгілі бір зерттеу объектісінің қызметін сипаттайтын материалдарға егжей-тегжейлі, мұқият талдау жүргізуі керек.

Алынған нәтижелердің болжамын дұрыс түсіндіру және талдау үшін диссертацияда / жобада эконометрикалық, экономикалық және математикалық модельдер болуы керек. Бөлімде екінші реттік ақпарат (ақпарат көздерін міндетті түрде көрсету) негізінде де, тыңдаушы өз бетінше жүргізген бастапқы ақпарат (далалық зерттеулер) негізінде де жүргізілген зерттеулердің барлық түрлерінің нәтижелері қамтылуға тиіс. Осы бөлімді дайындау кезінде магистрант алынған тұжырымдар мен нәтижелерді негіздеу және дәлелдеу қабілетін көрсетуі керек. Бөлімнің материалдары магистрлік диссертацияда / Жобада қаралатын мәселе бойынша қорытындылар мен ұсынымдардың дұрыстығын, толықтығын және негізділігін бағалауға мүмкіндік беруі тиіс. Бөлімде таңдалған

әдіснаманың бөлігі ретінде әрбір кезең және/немесе жүргізілген зерттеу үшін бөлек бөлімдер болуы керек.

3 бөлім. Зерттеу нәтижелері бойынша ұсыныстар. Бұл бөлімде магистрлік диссертацияда / жобада көтерілген проблеманы шешуге бағытталған негізгі ұсынымдар мен ұсыныстардың әзірленуі мен негіздемесі көрсетілуі керек. 3 бөлімнің айрықша ерекшелігі-диссертацияда / жобада қамтылған магистранттың ұсыныстары мен ұсынымдарын практикалық қолдану және пайдалану шындығы.

Қорытындыда автордың барлық зерттеу жұмысының жалпы мазмұнынан туындайтын негізгі тұжырымдар қамтылуға тиіс; қойылған міндеттер шешімдерінің толықтығын бағалау; нәтижелерді нақты пайдалану бойынша ұсынымдар мен бастапқы деректерді әзірлеу; енгізудің техникалық-экономикалық тиімділігін бағалау; отандық және шетелдік зерттеулердің осы саласындағы үздік жетістіктермен салыстырғанда орындалған жұмыстың ғылыми деңгейін бағалау, Нақты пайдалану жөніндегі ұсыныстар зерттеу нәтижелері; әзірленген ұсыныстарды практикада енгізу бойынша ұсынымдар (кемінде 3 бет).

Қорытындыда ұсынылған қорытындылар мен зерттеу нәтижелері автордың кіріспедіе тұжырымдаған барлық мәселелерінің шешімін дәйекті түрде көрсетуі керек.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес ресімделеді. Диссертация / жоба жазу кезінде магистрант авторға және материалды алатын, жеке ережелерді келтіретін немесе нәтижелерді пайдаланатын дереккөзге сілтеме жасауға міндетті. Тізім магистрлік диссертацияда / жобада дереккөздердің пайдаланылуына қарай ресімделеді және нөмірленеді (Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде келтірілетіндердің саны кемінде 30 дереккөз болуы тиіс). Диссертация / жоба (Г қосымшасы) қорғалған кезде соңғы 3 жылда жарияланған әдебиеттерді пайдалану ұсынылады. (Қосымша Г).

Қосымшалар магистрлік диссертацияның / жобаның соңында орналастырылады және негізгі бөлімді толықтыратын немесе түсіндіретін материалдардан тұрады. Барлық қосымшалардың мәтінінде сілтемелер болуы керек, әр қосымшаның тақырыбы болуы керек және жаңа бетте орналасуы керек, егер қосымшаның мәтіні бір параққа сәйкес келмесе, онда келесі бетте, жоғарғы жағында "...қосымшасының жалғасы" көрсетіледі. Қолданбаларға магистрлік диссертацияға / жобаға байланысты материалдарды қосу ұсынылады, олар қандай да бір себептермен негізгі бөлімге енгізілмейді. Қолданбаларға мыналар кіруі мүмкін:

- аралық математикалық дәлелдер, формулалар мен есептеулер;
- көлемі 1 және одан көп беттері бар қосалқы цифрлық деректер кестелері;
- жұмысты орындау барысында әзірленген компьютерлік техниканың көмегімен шешілетін тапсырмалардың алгоритмдері мен бағдарламаларының нұсқаулары, әдістемелері, сипаттамасы;
- көмекші сипаттағы иллюстрациялар (фотосуреттер);
- магистрлік диссертация / жоба нәтижелерін енгізу актісі және т. б.

Магистрлік диссертацияда / жобалауда қабылданған шешімдер үшін, барлық деректердің дәлдігі мен объективтілігі үшін магистрлік диссертацияның / жобаның авторы, яғни магистрант жауапты болады.

5. Магистрлік диссертацияны / жобаны дайындау және ұсыну тәртібі

Магистрлік диссертацияларды / жобаны басқару үшін бітіруші кафедраның ұсынысы бойынша әрбір магистрантқа, қабылданғаннан кейін екі ай ішінде ректордың бұйрығымен ғылыми жетекші тағайындалады.

Ғылыми жетекші ретінде ғылым докторы/кандидаты, PhD докторы ғылыми дәрежесі, профессор/доцент ғылыми атағы бар, ғылыми-зерттеу жұмысымен белсенді айналысатын және магистрант мамандығының бейіні бойынша ғылыми жарияланымдары бар адамдар бола алады.

Егер магистрлік диссертация / жоба әртүрлі мамандықтардың тоғысында орындалса, онда ғылыми жетекшіден басқа ғылыми кеңесшілерді тағайындауға рұқсат етіледі.

Магистрлік диссертацияның / жобаның ғылыми жетекшісі:

- магистрантқа магистрлік диссертацияны / жобаны орындаудың барлық кезеңіне арналған күнтізбелік жұмыс кестесін әзірлеуге көмек көрсетеді (магистранттың жеке жоспарында толтырылады);

- магистрантқа магистрлік диссертация / жоба тақырыбы бойынша қажетті негізгі әдебиеттерді, анықтамалық және мұрағаттық материалдарды, үлгілік жобаларды және басқа да дереккөздерді ұсынады;

- магистранттың магистрлік диссертацияны / жобаны орындаудың күнтізбелік жоспар-кестесін сақтауын ағымдағы бақылауды жүзеге асыратын консультациялар кестесін белгілейді;

- магистрлік диссертацияның / жобаның барлық бөлімдерінің көлемін белгілейді және магистрант пен ғылыми консультанттардың жұмысын үйлестіреді.

Ғылыми кеңесшілер магистрлік диссертацияның / жобаның ғылыми жетекшісінің ұсынысы бойынша ғылыми басшылыққа бөлінген уақыт есебінен шақырылады.

Белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген магистрлік диссертация / жоба "қорғауға жіберілді" немесе "қорғауға жіберілмеді" дәлелді қорытындысын көрсете отырып, алдын ала қорғау рәсімінен өту және ғылыми жетекшінің пікірін алу үшін бітіруші кафедраға ұсынылуы тиіс.

Магистрлік диссертация / жоба ғылыми жетекшіге қорғаудың жоспарланған күнінен кемінде бір ай бұрын ұсынылуы керек.

Алдын ала қорғауға, белгіленген қорғау мерзімінен кемінде 20 жұмыс күні бұрын, магистрант жүйеде плагиатқа қарсы процедурадан өткені туралы анықтаманы ұсынуы керек өз ойыңызбен жасаңыз. Мәтіннің бірегейлігі кем дегенде 60% болуы керек.

Алдын ала қорғау рәсімінен сәтті өткен жағдайда, қорғаудан кемінде 2 апта бұрын орындалған магистрлік диссертация/ жоба ғылыми жетекшінің (Д қосымшасы) пікірімен бірге кафедра меңгерушісіне беріледі. Жұмыс DOC немесе DOCX (Microsoft Word) форматында электрондық түрде ұсынылуы және оған үш тілде (қазақ, орыс және ағылшын) диссертацияның қысқаша аннотациясы (Е қосымшасы) қоса беріле отырып, екі данада басылуы тиіс. Магистрлік жоба жобаның қысқаша аннотациясын қарастырмайды.

Әрі қарай жұмыс сыртқы шолуға жіберіледі.

Сыртқы рецензенттердің тізімдері университет ректорының бұйрығымен бітіруші кафедраның ұсынысы бойынша сауалнама деректерін, жұмыс орнын, атқаратын лауазымын, ғылыми дәрежесін, ғылыми атағын көрсете отырып бекітіледі.

Рецензенттер магистрлік диссертация / жобаларға арналған пәндік саладағы белгілі мамандардың арасынан таңдалады, қорғалатын магистрлік диссертация/жоба бейіні бойынша ғылым докторы / кандидаты, PhD докторы ғылыми дәрежесі болуы тиіс.

Рецензент жұмыстың ғылыми жетекшісі, университеттің штаттық қызметкері, магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау жөніндегі мемлекеттік аттестаттау комиссиясының мүшесі немесе ғылыми жетекшіге бағынысты магистранттың лауазымдық міндеттері бойынша тұлға бола алмайды.

Ресми рецензент магистрлік диссертацияны / жобаны оқығаннан кейін магистрлік диссертацияны / жобаны жазбаша рецензиямен (Ж қосымшасы) сипаттайды, онда зерттелетін тақырыптың өзектілігі, жаңалығы және практикалық маңыздылығы, жұмыс тақырыбының маман даярлау бейініне және берілетін біліктілікке сәйкестігі көрсетілуі тиіс. Сондай-ақ, шолуда жүргізілген зерттеудің дербестігі, қорытындылар мен ұсыныстардың болуы, мәселенің шешілу дәрежесі және зерттеудің аяқталуы және жұмыстағы кемшіліктер көрсетілуі керек.

Магистрлік диссертацияны / жобаны талдау негізінде рецензент "өте жақсы", "жақсы", "қанағаттанарлық" немесе "қанағаттанарлықсыз" бағаларын көрсете отырып, дәлелді қорытынды беруі, сондай-ақ магистрантқа тиісті мамандық бойынша магистр академиялық дәрежесін беру мүмкіндігін көрсетуі тиіс. Ұсынылған баллды көрсетіңіз!

Рецензияға рецензент қол қойып, негізгі жұмыс орнының мөрімен куәландырылуы керек.

Егер ғылыми жетекші немесе бітіруші кафедра "қорғауға жол берілмейді" немесе "қорғауға ұсынылмайды" деген теріс қорытынды берген жағдайда магистрант магистрлік диссертацияны / жобаны қорғамайды.

Магистрлік диссертацияның / жобаның қорытынды нұсқасы ғылыми жетекшінің пікірімен және ресми қарсыластың рецензиясымен қорғауға рұқсат алу үшін бітіруші кафедраның меңгерушісіне қорғауға дейін 5 күннен кешіктірмей ұсынылады.

Магистрлік диссертацияны / жобаны сараптау, тиісті құжаттарды дайындау және магистрантты қорғауға жіберу рәсімі кешенді емтихан мен қорғау арасындағы кезеңде жүргізіледі және бір айдан аспауға тиіс.

6. Магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау рәсімі

Мемлекеттік аттестаттау комиссиясы (бұдан әрі-мак) университет ректорының бұйрығымен бітіруші кафедраның ұсынысы негізінде құрылады.

Мак құрамына оның мүшелерінің құқықтарында ғылым докторы/кандидаты, PhD докторы ғылыми дәрежесі бар адамдар, сондай-ақ магистрантты даярлау бейініне сәйкес келетін жоғары білікті мамандар кіруі мүмкін.

Магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау МАК-тың ашық отырысында оның кемінде 2/3 мүшесінің қатысуымен өткізіледі.

Магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау ғылыми пікірталас сипатында болуы және жоғары талапшылдық, принциптілік және ғылыми этиканы сақтау жағдайында өтуі тиіс.

МАК-тың бір отырысында 6-8-ден аспайтын жұмыс тыңдалып, қорғауға қабылдануы мүмкін.

Магистрлік диссертацияны / жобаны магистранттың қалауы бойынша қорғау қазақ/орыс/ағылшын тілінде жүргізіледі.

Магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау қазіргі заманғы техникалық құралдар мен ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы жетістіктер негізінде Мультимедиялық презентациялар түріндегі электрондық ресурстарды пайдалана отырып жүзеге асырылады.

Ғылыми жетекші мен ресми рецензенттің мемлекеттік аттестаттау комиссиясының отырысына қатысуы және сөйлеуі міндетті емес, бірақ қажет.

Магистрлік диссертация / жобаны мақ келесі критерийлерді ескере отырып бағалауы керек:

- орындалған жұмыс көлемі;
- зерттеудің дербестігі;
- әдеби шолудың толықтығы және пайдаланылған әдебиеттің қазіргі заманы;
- алынған нәтижелерді ғылыми зерттеулерде, практикалық жұмыста немесе оқу процесінде қолдану мүмкіндігі;
- сауаттылық және материалды нақтылау;
- қорғаудағы баяндаманың сапасы;
- мақ мүшелерінің қорғау кезінде қойылған сұрақтарға магистранттың жауаптарының дұрыстығы мен толықтығы.

Магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау қорытындылары туралы шешімді мақ жабық отырыста қабылдайды және белгіленген нысандағы хаттамамен ресімделеді.

Мақ отырыстарының хаттамалары Әрбір магистрантқа жеке жүргізіледі және мақ отырысы күні МАК төрағасы мен мүшелері қол қояды.

Қорғау нәтижелері бойынша МАК теріс шешім шығарған магистрлік диссертация / жоба қайта өңделуі тиіс және бір жылдан ерте емес қайта қорғауға ұсынылуы мүмкін. Қайта қорғау кезінде қорғауға жіберудің барлық рәсімі қайта жүргізіледі, ресми рецензент ауыстырылуы тиіс.

Ғылыми жетекшінің қорғауға жіберген, бірақ рецензент F - "қанағаттанарлықсыз" деп бағалаған магистрлік диссертация / жоба жалпы шарттарда қорғалады.

Комиссия жұмысының регламенті:

- отырысты комиссия төрағасы жүргізеді;
- әрбір магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау Комиссия мүшелерінің сұрақтарына магистранттың баяндамасы мен жауаптарын, жұмыста қозғалған мәселелер бойынша ғылыми талқылауды, ғылыми жетекшінің және жұмыс рецензенттерінің пікірін оқуды қамтиды. Егер ғылыми жетекші немесе үшінші тарап шолушылары қорғауға қатысса, олардың пікірлерін оқу ауызша сөйлеумен ауыстырылуы мүмкін;

- комиссия мүшелерін талқылау нәтижелері бойынша қорғау нәтижелері туралы жалпы шешім шығарылады;

- бір магистрлік диссертацияны / жобаны қорғау ұзақтығы 50 минуттан аспауы тиіс;
- қорғау барысы мен нәтижелері хаттамамен ресімделеді.

Магистранттың сөз сөйлеу регламенті:

- магистранттың баяндамасы магистрлік диссертацияның / жобаның мазмұнына сәйкес болуы тиіс. Баяндамада мыналар көрсетілуі керек: жұмыстың мақсаты мен міндеттері, оның өзектілігі мен практикалық құндылығы, негізгі идеясы және қысқаша негіздемесі бар ең маңызды тұжырымдары. Мәселенің қысқаша сипаттамасы бар тарауларды жай ғана тізімдеуге немесе жұмыстың егжей-тегжейіне шамадан тыс тереңдетуге жол берілмейді. Демонстрациялық материалдарды слайдтар, үлестірме материалдар және т. б. түрінде пайдалану міндетті болып табылады.

- баяндаманың ұзақтығы 10-15 минуттан аспайды.

Магистрлік диссертацияны/ жобаны көпшілік алдында қорғаған магистрантқа тиісті мамандық бойынша магистр академиялық дәрежесі беріледі және қосымшасы (транскрипті) бар мемлекеттік үлгідегі диплом беріледі.

Магистрант дәлелді себеппен қорғауға келмеген жағдайда мақ қорғауды неғұрлым кеш мерзімге (бірақ күнтізбелік жыл аяқталғаннан кешіктірмей) ауыстыру туралы шешім қабылдайды.

Магистрант дәлелсіз себептермен қорғауға келмеген жағдайда мақ оған тәртіптік шаралар қабылдау туралы шешім қабылдайды.

Авторлардың келісімімен ең сәтті жұмыстарды ашық баспасөзде жариялау және оқу процесінде немесе өндірісте пайдалану (енгізу) үшін ұсынуға болады.

Магистрлік диссертациялардың / жобалардың түпнұсқаларын бөгде ұйымдар мен жеке тұлғаларға беруге тыйым салынады.

7. Магистрлік диссертацияны / жобаны ресімдеуге қойылатын негізгі талаптар

Магистрлік диссертация / жоба А4 форматындағы стандартты парақтарда орындалуы және өзара байланысты болуы керек. Магистрлік диссертациядағы / жобадағы мәтін және басқа элементтер MicrosoftWord редакторының көмегімен ақ қағаз парағының бір жағына дербес компьютерлерді шығарудың баспа және графикалық құрылғыларын қолдана отырып басып шығарылуы мүмкін, қаріп сызбасы – "TimesNewRoman", кегль 14, бір жоларалық интервал, өрістер: сол – 30 мм, оң – 10 мм, жоғарғы – 20 мм, төменгі – 25 мм. абзац шегінісі (қызыл жол) - 1,0 см.

Диссертацияны / жобаны орындау кезінде бүкіл жұмыс кезінде кескіннің біркелкі тығыздығы, контраст және айқындылығы сақталуы керек. Диссертацияда / жобада анық, анық емес сызықтар, әріптер, сандар және белгілер болуы керек.

Диссертациялық жұмыстың "мазмұны", "Кіріспе", "Қорытынды", "Пайдаланылған әдебиеттер тізімі", "қосымшалар" сияқты құрылымдық элементтерінің атаулары, сондай-ақ диссертацияның / жобаның негізгі мәтіні тарауларының атаулары бас (бас) әріптермен, жолдың ортасында нүктесіз басылуы керек.

Параграф тақырыптары абзац шегінісінен басталып, бас әріптерден бастап, соңында нүктесіз басып шығарылуы керек.

Құрылымдық элементтердің тақырыптары, магистрлік диссертация / жоба тараулары және келесі мәтін арасында "бос жол" деп аталады.

Кіріспе, тараулар, Қорытынды, Пайдаланылған әдебиеттер тізімі, Қосымшалар жаңа парақтан басталады.

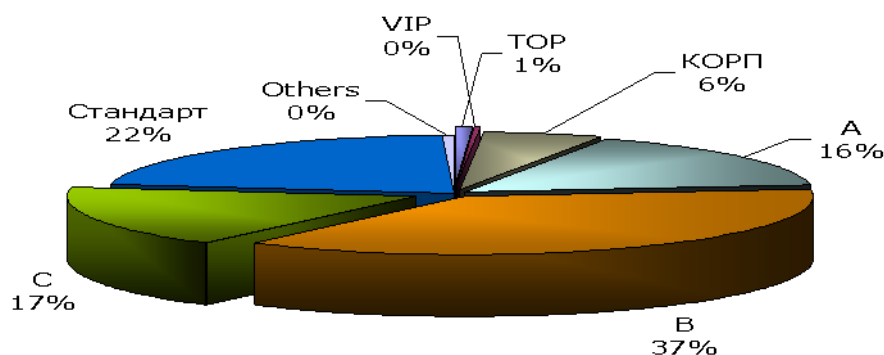
Диссертация / жоба беттері араб цифрларымен нөмірленіп, жұмыстың бүкіл мәтініне сәйкес нөмірленуі керек. Бет нөмірі парақтың төменгі бөлігінің ортасына нүктесіз қойылады. Мұқаба парағы беттің жалпы нөмірленуіне енгізілген. Бет нөмірі титулдық параққа қойылмайды. Жеке парақтарда орналасқан иллюстрациялар мен кестелер диссертация / жоба беттерінің жалпы нөмірленуіне енгізіледі. А3 парағындағы иллюстрациялар мен кестелер Бір бет ретінде ескеріледі.

Иллюстрациялар (сызбалар, графиктер, диаграммалар, диаграммалар және т.б.) олар бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастырылуы керек. Барлық иллюстрацияларға диссертациялық жұмыста сілтемелер берілуі керек. Суреттерде суреттің астына жолдың ортасына орналастырылған атау болуы керек. Иллюстрация

"сурет"сөзімен белгіленеді. Иллюстрациялар бүкіл жұмыс шегінде араб цифрларымен реттік нөмірлермен нөмірленуі керек. Иллюстрация дизайнының мысалы 1-суретте көрсетілген.

Суреттің алдындағы және кейінгі мәтін арасындағы қашықтық 1 "бос жол"болуы керек.

Кестелер. Кесте жақсы көріну және салыстыру ыңғайлылығы үшін қолданылады. Кестенің атауы оның мазмұнын көрсетуі керек, дәл болуы керек. Кестенің атауын сол жақтағы кестенің үстіне, сызықша арқылы оның нөмірімен шегініссіз қою керек. Кестенің бір бөлігін беру кезінде атау кестенің бірінші бөлігінің үстіне ғана қойылады, кестені шектейтін төменгі көлденең сызық сызылмайды. Кесте жұмыста бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастырылуы керек. Барлық кестелерде диссертацияда / жобада сілтемелер болуы керек. Сілтеме кезінде оның нөмірін көрсететін "кесте" жазу керек.

Сурет-1 сегменттік топтар бөлінісіндегі орташа тәуліктік қалдықтардың үлесі
Ескерту: автор дереккөз негізінде құрастырған [25]

Көптеген жолдары бар кестені басқа параққа (бетке) көшіруге рұқсат етіледі. Кестенің бір бөлігін басқа параққа (бетке) ауыстырған кезде "кесте" сөзі мен оның нөмірі кестенің бірінші бөлігінің сол жағында бір рет, сондай-ақ басқа бөліктердің үстінде "кестенің жалғасы" сөзін жазып, оның нөмірін көрсетеді. Кестені басқа параққа (бетке) ауыстырған кезде тақырып тек оның бірінші бөлігінің үстіне қойылады. Кестелер, қосымшалар кестелерін қоспағанда, бүкіл магистрлік диссертация / жоба шегінде реттік нөмірлеу арқылы араб цифрларымен нөмірленуі керек.

Кестеге дейінгі және кейінгі мәтін арасындағы қашықтық 1 "бос жол"болуы керек. Кесте дизайнының мысалы (1-кесте).

Кесте 1

Қазақстанның банк секторы көрсеткіштерінің серпіні, млрд. теңге

Қаржылық Көрсеткіштер	2017	2018	2019	2020	2021
Активтер	11 557	12 032	12 818	13 880	15 462
Міндеттемелер	12 537	10 715	11 515	11 875	13 384
Меншікті капитал	-980	1 316	1 303	2 005	2 077
Ағымдағы жылдың	-2 834	1 420	34	-199	261

бөлінбеген пайдасы					
Несие портфелі	9 639	9 065	10 473	11 658	13 348
Салымдар	7 799	6 851	7 797	8 533	9 846
Ескерту: автор дереккөз негізінде құрастырған [26]					

Кестенің төменгі бөлігі мен мәтін арасындағы қашықтық 1 " бос " жолда болуы керек.

Зерттеудегі деректердің талданатын кезеңі кемінде 3 жыл.

Кестедегі қаріп өлшемін мәтіннен кішірек, бірақ 12-ден кем емес қолдануға рұқсат етіледі.

Формулалар мен теңдеулер. Формулалар мен теңдеулер мәтіннен бөлек жолға бөлінуі керек. Әрбір формуланың немесе теңдеудің үстінде және астында кем дегенде бір бос жол қалуы керек. Таңбалар мен сандық коэффициенттердің мәндерін түсіндіру формулада берілген ретпен формуланың астына тікелей берілуі керек. Диссертациядағы / жобадағы формулалар барлық жұмыс шегінде реттік нөмірлеу арқылы жақшадағы араб цифрларымен жолдағы оң жақтағы оң жақта нөмірленуі керек.

Формулаларға дейінгі және кейінгі мәтін арасындағы қашықтық 1 "бос жол" болуы керек.

Формула дизайнының мысалы:

$$K = \frac{COC}{OC} \quad (1),$$

қайда: К-меншікті айналым қаражатымен қамтамасыз ету коэффициенті;

СОС-меншікті айналым қаражаты;

ОЖ-айналым қаражаттарының жалпы мөлшері.

Сілтемелер қолданылған дереккөздерді дереккөздер тізімі бойынша реттік нөмірмен көрсету керек және магистрлік диссертация / жоба мәтіні бойынша оларды еске түсіру ретімен төртбұрышты жақшаға келтіру керек. Мысалы [1, б. 17]

Пайдаланылған дереккөздердің тізімі. Дереккөздер туралы мәліметтер жұмыс мәтініндегі дереккөздерге сілтемелердің пайда болу ретімен орналастырылуы және араб цифрларымен нүктесіз нөмірленуі және абзац шегінісінен басып шығарылуы керек.

Қосымшалар магистрлік диссертацияның / жобаның жалғасы ретінде оның келесі парақтарында ресімделуі керек, оларға жұмыс мәтінінде сілтемелер келтірілген. Әрбір қолданба беттің ортасында "қолданба" сөзін және оның белгісін көрсететін жаңа жолдан басталуы керек. Қосымшада мәтінге қатысты симметриялы түрде жеке жолдың бас әрпімен жазылатын тақырып болуы керек. Егер магистрлік диссертацияда / жобада қосымша ретінде дербес мәні бар құжат қолданылса, ол түпнұсқада өзгеріссіз диссертацияға / жобаға салынады.

Қосымшалар

А Қосымшасы

Кафедра меңгерушісі «_____»
ҰАТ / ӨМ ___ курс магистрантынан,
ББ _____
_____ (Толық аты-жөні),
байланыс телефоны _____

Ө Т І Н І Ш

Магистрлік диссертация / жоба тақырыбын келесі редакцияда бекітуіңізді сұраймын:

«_____»

Магистранттың қолы _____

Күні _____

В Қосымшасы

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ
БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**
Қазақ автомобиль-жол институты

Қорғауға жіберілді:
" _____ " _____ 202__ г.
_____ Қалғұлова Р. Ж.,
Э.ғ.к., профессор,
"Экономика" кафедрасының меңгерушісі

ДИССЕРТАЦИЯ / ЖОБА ТАҚЫРЫБЫ

7М04101-«Экономика»

ДИССЕРТАЦИЯ / ПРОЕКТ

на соискание степени

магистратура _____

Ғылыми жетекші: _____
(Т.А.Ә. ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы)

Магистрант _____
(Т.А.Ә..., магистрант)

Алматы, 202__

(Дизайн үлгісі)

МАЗМҰНЫ

АНЫҚТАМАЛАР, БЕЛГІЛЕР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР	3
Кіріспе	4
1.КОМПАНИЯНЫҢ ҚАРЫЗ ҚАРАЖАТЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	7
1.1 Компанияның қарыз капиталының экономикалық мазмұны, түрлері және құны	7
1.2 Кәсіпорындардың қарыз қаражатының көздері	14
1.3 Кәсіпорындардың қарыз қаражатын тартудың шетелдік тәжірибесі	
2 ҚАРЫЗ КАПИТАЛЫНЫҢ ҚҰНЫН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ОҢТАЙЛАНДЫРУ ӘДІСТЕРІ	21
2.1 Қарыз қаржыландыру көздерінің құнын бағалау әдістері мен модельдері	21
2.2 Компанияның қаржылық тұрақтылығы және левередж әдістемесі	28
2.3 Кәсіпорындардың қарыз капиталын оңтайландыру	
3 КОМПАНИЯНЫҢ ҚАРЫЗ ҚАРАЖАТЫН ТАРТУДЫ БАҒАЛАУ ПРАКТИКАСЫ	35
3.1 ҚР нақты секторы компанияларының қарыз капиталының құрамы мен құрылымын талдау	35
3.2 Компанияның қаржылық тұрақтылығы мен қаржылық левереджін бағалау	41
3.3 Компанияның қарыз қаражатын тарту саясаты	48
4 ҚАРАЖАТ АЛУДЫҢ ҰТЫМДЫ САЯСАТЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖӘНЕ КОМПАНИЯ КАПИТАЛЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ БОЙЫНША ҰСЫНЫСТАР	55
4.1 Қаражатты қарызға алудың ұтымды саясатын қалыптастыру	55
4.2 Қаржы нәтижелері мен компания құнына қаражат тарту құрылымы мен құнының оңтайландырылуы мен әсері	60
4.3 Кәсіпорынның қарыз капиталын тартуды дамыту перспективалары	
ҚОРЫТЫНДЫ	65
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	68
ҚОСЫМШАЛАР	70

(Дизайн үлгісі)

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН КӨЗДЕР ТІЗІМІ

1. Президенттің Қазақстан халқына ішкі және сыртқы саясаттың негізгі бағыттары туралы жолдауы (тиісті жылға)
2. Мемлекеттің орта мерзімді фискалдық саясаты
3. 4.12.2008 ж. ҚР Бюджет кодексі (тиісті жылға өзгерістер мен толықтырулармен)
4. 10.12.2008 ж. ҚР Салық кодексі (тиісті жылға өзгерістер мен толықтырулармен)
5. Жарықбаев Д. Т. Мемлекеттік қаржы - Алматы, Фортуна Полиграф – 2019 ж – 304 бет.
6. Н. Т. Сартанова, Г. С. Майкопова . Қаржыға кіріспе. Қостанай – 2019 ж. - 233 бет
7. Мельников В.Д. Қаржы. Оқулық.- Алматы: "Print-S" ЖШС, 2013 жыл.
8. Мельников В.Д. Қаржы. Оқулық.- Алматы: "ЛЕМ баспасы" ЖШС, 2011 жыл
9. Баскакова, о. в. кәсіпорын (ұйым) экономикасы: бакалавриат студенттеріне арналған оқулық / О. в. Баскакова, л. Ф. Сейко. - Мәскеу: Дашков және К°, 2018. - 369 б.
10. Головачев, а. с. Кәсіпорын экономикасы: Оқу құралы / А. С. Головачев. - Минск: РИВШ, 2018. - 395 Б.
11. Клочкова, е. н. Кәсіпорын экономикасы / Е. Н. Клочкова, В.И. Кузнецов, Т. Е. Платонова. - М.: Юрайт, 2014. - 448 б.
12. Кәсіпорын экономисінің анықтамалығы / [А. А. Говорин және т.б.]. - Мәскеу: Инфра-М, 2018. - 422 Б.
13. Аврамчикова, Н. т. Мемлекеттік және муниципалды қаржы : академиялық бакалавриатқа арналған оқулық және семинар / Н. Т. Аврамчикова. - Мәскеу: Юрайт Баспасы, 2019. — 174 б.
14. Алехин, Б. и. мемлекеттік қаржы: академиялық бакалавриатқа арналған оқулық / Б. и. Алехин. - Мәскеу: Юрайт Баспасы, 2019. — 184 б.
15. Ибрагимов, Р. г. Корпоративтік қаржы. Фирманың қаржылық шешімдері мен құндылығы: бакалавриат пен магистратураға арналған оқу құралы / Р. г. Ибрагимов. - Мәскеу: Юрайт Баспасы, 2019. — 184 б.
16. Никитушкина, и. в. Корпоративтік қаржы. Семинар: академиялық бакалавриатқа арналған оқу құралы / и. в. Никитушкин, с.Г. Макаров, С. С.

Студников ; жалпы редакциялаған и. в. Никитушкина. - Мәскеу: Юрайт Баспасы, 2019. — 189 б.

17. Берзон, Н. И. Корпоративтік қаржы: орта кәсіптік білім беруге арналған оқу құралы / Н. И. Берзон, Т. В. Теплова, т. и. Григорьева ; жалпы редакциялаған Н. И. Берзон. - Мәскеу: Юрайт Баспасы, 2019. — 212 б.

18. Берзон Н. И. қаржы: академиялық бакалавриатқа арналған оқулық және практикум / Н. И. Берзон [және т. б.]; Жалпы редакцияланған Н. И. Берзон. - 2-ші басылым., қайта өңдеу. және қосымша. — Мәскеу: Юрайт баспасы, 2019. — 498 Б.

19. Бураков Д. В. қаржы, Ақша және несие: академиялық бакалавриатқа арналған оқулық және практикум / Д. В. Бураков [және т.б.]; редакциялаған Д. В. Буракова. - 2-ші басылым., қайта өңдеу. және қосымша. — Мәскеу: Юрайт баспасы, 2019. — 366 б.

20. Биткина, и. К. ұйымдардың қаржысы. Семинар: орта кәсіптік білімге арналған оқу құралы / и. К. Биткина. - 2-ші басылым.. және қосымша — Мәскеу: Юрайт баспасы, 2019. — 123 б.

21. Чалдаева, л. а. Кәсіпорын экономикасы: академиялық бакалавриатқа арналған оқулық: экономикалық бағыттар мен мамандықтар бойынша оқитын жоғары оқу орындарының студенттері үшін / Л.А. Чалдаева. - 4-ші басылым., түзетілген және толықтырылған. - Мәскеу: Юрайт, 2020. - 409 Б.

22. Фирма экономикасы: экономикалық мамандықтар бойынша оқитын жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған оқулық / [А. С. Арзамов және т.б.]. - Мәскеу: Даңғыл, 2020. - 526 Б.

23. Қазақстан қор биржасының ресми web-сайты - <http://www.kase.kz>

24. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің ресми веб-сайты / / [http: / / stat. gov. kz/](http://stat.gov.kz/)
http://vk.com/agenstvo_statistiki

25. ҚР Ұлттық Банкінің ресми веб-сайты // <http://www.nationalbank.kz>

(Ғылыми жетекшіні кері қайтарып алу нысанының үлгісі)

ШОЛУ

магистрлік диссертацияға ғылыми жетекшінің / жоба _____
(Т. А. Ә.)

тақырып бойынша " _____ ",
дәрежесін алуға ұсынылған
ББ бойынша магистр _____
(коды–Атауы)

Пікірде ғылыми жетекші келесі сұрақтарды еркін түрде жариялайды:

- зерттеу тақырыбының өзектілігі, алынған мамандыққа сәйкес экономикалық ғылымның қазіргі жағдайы мен даму перспективаларына сәйкестігі;
- диссертация / жоба құрылымының қысқаша сипаттамасы және оның ерекшеліктері;
- зерттеудің теориялық деңгейі мен тереңдігін, жұмысты орындау кезіндегі дербестік дәрежесін және ғылыми зерттеу әдістерін меңгеруін бағалау;
- магистрлік диссертацияларға / жобаларға қойылатын талаптар шеңберіндегі ғылыми нәтижелер, әрбір ғылыми нәтиженің (ғылыми Ереженің) негізділігі мен сенімділік дәрежесі, магистрлік диссертацияда / жобада тұжырымдалған магистранттың қорытындылары мен қорытындылары және олардың жаңалығы;
- алынған ғылыми нәтижелердің практикалық маңыздылығы.

Жалпы, жұмыс жеткілікті жоғары ғылыми деңгейде орындалды, магистрлік диссертацияларға / жобаларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді және мемлекеттік аттестаттау комиссиясының алдында қорғауға жіберіледі, ал оның авторы магистр дәрежесін беруге лайық _____

_____
(Жіктеуіште көрсетілген дәреже)

Ғылыми жетекші,
ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы _____
(қолы) (Т.А.Ә.)

_____
Ғылыми жетекшінің пікірі (ғылыми кеңесші болған жағдайда) магистрантқа алдын ала қорғау рәсімінен өткен күннен бастап 10 (он) күн ішінде "қорғауға жіберілді" немесе "қорғауға жіберілмеді" дәлелді қорытындысын көрсете отырып беріледі.

Аңдатпа

Зерттеу тақырыбы: «Банкроттық ықтималдығын талдау және оның алдын алу шаралары» («NNN» ЖШС мысалында) болып табылады.

Бірінші тарауда компания банкроттығы ұғымы және құқықтық белгілері, сонымен қатар банкроттық ықтималдығын бағалаудың халықаралық тәжірибесі қарастырылған.

Жұмыстың екінші тарауында компанияның қаржылық тұрақтылығының негізі ретінде төлем қабілеттілігін талдау әдістемесі ашылған.

Үшінші тарауда «NNN» ЖШС мысалында кәсіпорынның банкроттық ықтималдығына талдау жасалған.

Төртінші тарауда кәсіпорынның банкроттық рәсімдерін диагностикалауды жетілдіру бағыттары анықталған.

Аннотация

Темой исследования является «Анализ вероятности банкротства и меры его предупреждения» (на примере ТОО «NNN»).

В первой главе работы рассмотрены понятие и правовые признаки банкротства компании, а также международный опыт оценки вероятности банкротства.

Во второй главе работы раскрыта методология анализа платежеспособности как основы финансовой устойчивости предприятия.

В третьей главе работы произведен анализ вероятности банкротства предприятия на примере ТОО «NNN».

В четвертой главе работы выявлены направления совершенствования диагностики процедуры банкротства предприятия.

Abstract

The theme of the research is «Analysis of the probability of bankruptcy and its prevention measures» (for example, LLP «NNN»).

In the first chapter discussed the concept of features and legal bankruptcy of the company, as well as international experience in assessing the probability of bankruptcy.

In the second chapter of the methodology disclosed solvency analysis as the basis of financial stability.

In the third chapter of the work produced by the analysis of probability of bankruptcy of the enterprise on an example of Open Company «NNN».

In the fourth chapter of identified ways of improving the diagnosis of bankruptcy procedures.

(Ресми қарсылас формасының үлгісі)

ШОЛУ

магистрлік диссертацияға ресми рецензент / жоба _____

(Т.А.Ә.)

тақырып бойынша " _____ ",

дәрежесін алуға ұсынылған

магистр ББ бойынша _____

(коды–Атауы)

1. Зерттеу тақырыбының өзектілігі, алынған мамандыққа сәйкес экономикалық ғылымның қазіргі жағдайы мен даму перспективаларына сәйкестігі

2. Магистрлік диссертацияларға / жобаларға қойылатын талаптар шеңберіндегі ғылыми нәтижелер.

3. Магистрлік диссертацияда/ жобада тұжырымдалған әрбір ғылыми нәтиженің (ғылыми Ереженің), магистранттың қорытындылары мен қорытындыларының негізділігі мен дұрыстығы дәрежесі және олардың жаңалығы

4. Магистрлік диссертацияның / жобаның мазмұны мен ресімделуіндегі кемшіліктер.

5. Магистрлік диссертацияға / жобаға қойылатын талаптар шеңберіндегі жұмыстың сәйкестігі.

Зерттеу _____

(Т.А.Ә.)

тақырып бойынша " _____ ", магистрлік диссертацияларға / жобаларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді және аяқталған дербес ғылыми біліктілік жұмысы болып табылады және оның авторы бағалауға лайық " _____ " және қажетті магистр дәрежесін беру

_____ (жіктеуіште көрсетілген дәреже)

Ресми шолушы,

ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы _____

(қолы)

(Т.А.Ә.)